

Ajánló

A tartalom felértékelődése

Wittinghoff Judit arról ír, hogy a Richter Gedeon Rt. Műszaki könyvtára webes szolgáltatását új technológiájú portálmodellre építették. Figyelemre méltó, hogy a fejlesztési munkában a számítástechnikai kivitelezőtől hiába várt kreatív ötletekről végül a rendszeradaptálásba beletanuló könyvtárosok gondoskodtak. **Bíró Szabolcs** egy hatékonyabb formátumtámogató XML alapú rendszert ismertet. Mára a webdokumentumok hagyományos HTML-struktúrája bennük leírt formális és tartalmi adatok egymásba ömlesztett tömege miatt alkalmatlanokká váltak a hatékony karbantartásra. Az egyre nehezebb HTML-karbantartás miatt a webdokumentumokat nem a tartalomhoz értők, hanem többnyire a „webguruk” készítik, ami látványos megjelenést, de gyenge tájékoztatási minőséget eredményez. A formai (stíluslapszerkesztői) és a tartalmi (információs) munkát valójában két külön személynek kell végeznie, akiknek egymás munkájához nem kell feltétlenül érteniük. Az XML alapú technika biztosítja, hogy a kétféle tevékenység és terméke világosan szétváljék, ami a karbantartást alapvetően megkönnyíti. **Lengyel Monika** és **Sóti Róbert** a KELLŐ bibliográfiai adatbázisának HunTéka alapokra helyezéséről, a HunTéka és az SAP integrált vállalati rendszer összekapcsolásáról tájékoztat. Lényege, hogy egymástól „filozófiájukban” alapvetően különböző könyvtári (a tartalmat biztosító) és vállalati (a gazdálkodási munkát biztosító) rendszer együttműködése valósul meg. Mindhárom közlemény háttérében a tartalmi-könyvtárosi munka számítástechnikai körülmények között lejátszódó, lassú felértékelődésének folyamata érhető tetten. A hatékony szoftvertechnológia alapfeltétele lesz, hogy a tartalmi és technikai kérdések egyrészt világosan elkülönített rendszerekben valósuljanak meg, a fejlesztésben pedig a tartalomhoz értő (könyvtári) szakemberek az informatikusokkal egyenrangú félként vegyenek részt.

Prokné Palik Mária találó példák segítségével mutatja be azokat a nehézségeket, amelyek az ETO változásával járnak. Régi jelzetek szűnnek meg, újak keletkeznek, és ezeket szellemi munkával, illetve számítástechnikai eszközökkel kell tudni követni. **Bánki Zsolt** arról tájékoztat, hogy az OSZK-ban megoldották a régi ETO-jelzetek konvertálását természetes nyelvű tárgyszavakra a katalógus régi rekordjaiban. Eredményeként a retrospektív állományban a rekordok mind a régi jelzetek, mind pedig az OSZK-tezaurusz/Köztaurusz tárgyszavaival kereshetővé válnak. A módszert és a hozzá használható szoftvert más könyvtárak is átvehetik. A két tanulmány képet ad az ETO alkalmazásának magyarországi problémáiról. Ez a másfél évszázados szerves fejlődésen keresztül ment hierarchikus osztályozási és kereső rendszer éppen az automatizált környezetben belül használható fel a leghatékonyabban. A hierarchikus rendező rendszerek az ontológiákban reneszánszukat kezdik élni. Fontos, hogy az ETO megőrizze hazai szerepét arra a már nem a távoli jövőbe vesző időre, amikor mint hierarchikus rendszert az ontológiákon alapuló ismeretbázisokba integrálhatják. Biztosítani kell az ETO-hoz értő szakembergárda túlélését, hogy az ETO majdani ontológiai alkalmazásához könyvtári részről a szellemi infrastruktúra rendelkezésre álljon. A mai könyvtári vezetők és könyvtári igazgatás minisztériumi felelőseink múlik, hogy ne hagyják elsorvasztani az ETO-val végzett tartalmi feltáró munkát.

Árkos Iván a Neumann-ház diszkográfiája alapján arra mutat rá, hogy 2004-ben már csökkent a hazai CD-ROM-kiadványok száma, ennek okai elemzést igényelnek.

Ungváry Rudolf